

**RONDETAfelGESPREK
VASTE KAMERCOMMISSIE DEFENSIE
24 JUNI 2018**

Onderwerp: evaluatie veteranennota

Ingediend schrijven ter overhandiging commissie

Dolderman Letselschade Advocaten

Herculeslaan 24 – Utrecht

www.DLSA.nl

Dolderman@dlsa.nl

Mr. Vincent Dolderman

I. Inleiding.

Vanuit mijn – inmiddels bijna twintigjarige – praktijkervaring in het verlenen van juridische rechtshulp aan militaire dienst- en oorlogsslachtoffers, maar ook aan andere 'PTSS risico'-beroepsgroepen zoals agenten, durf ik wel te zeggen dat de Minister van Defensie veel ontwikkelingen heeft gesteund om tot goede begeleiding, erkenning en procesvoering voor de veteranen te komen.

Binnen het ministerie wordt als sinds eind jaren tachtig onderzoek verricht naar de zorg rondom PTSS en kan het door de jaren heen gerealiseerde zorgmodel inmiddels als voorbeeld dienen voor de Nationale Politie (zie o.a. Blauwdruk van prof. dr. Gersons). Tevens wordt er veel tijd en aandacht aan dienstslachtoffers en veteranen en staat de materiële zorg voor veteranen op een hoog niveau zeker indien dat wordt vergeleken met de materiële zorg aan agenten met PTSS.

Deze ontwikkelingen voor veteranen zijn onbetwist positief. Tegelijkertijd heb ik in mijn dagelijkse praktijk nog te veel voorbeelden van veteranen die niet zijn opgepikt in het zorgmodel en volledig buiten beeld zijn geraakt met alle gevolgen van dien. De verhalen van onze cliënten zijn niet zelden hartverscheurend. Verbetering is dus nog mogelijk en noodzakelijk.

Zoals gezegd ben ik als advocaat (en wij als kantoor) met name betrokken bij de materiële zorg aan veteranen. Daarbij moet gedacht worden aan het geven van rechtshulp in procedures rondom de aanvraag van een militair invaliditeitspensioen (m.n. komen wij als kantoor in beeld bij de afwijzing daarvan) en de schaderegelingen zowel op grond van civielrechtelijke aansprakelijkheid als op basis van de Regeling Volledige Schadevergoeding.

Na de uitspraak in december 2015, hetgeen in mijn ogen het sluitstuk is geweest in de juridisch strijd tussen de veteranen en de minister, is het aantal schadeclaims enorm toegenomen. Tel daarbij op het aantal schaderegelingen op basis van de in 2014 geïntroduceerde Regeling Volledige Schadevergoeding.

In het navolgende zal ik nader ingaan op de Regeling Volledige Schadevergoeding (verder te noemen: "RVS") en de in mijn ogen benodigde verbeterpunten daarvan.

Over het algemeen kan gesteld worden dat sprake is van complexe regelgeving waarbij de procedures worden vertraagd door onevenwichtigheid en complexiteit van de omgeving en het totaal aantal spelers (variabelen). Tevens is een vertragende factor de tegengestelde belangen en de tegenwerkende stappen die in de processen worden genomen.

II. Regeling Volledige Schadevergoeding.

De RVS is in 2014 in werking getreden en had als doel om snel en transparant in onderling overleg de schade van de veteraan vast te stellen. De ervaring leert echter zoals de minister ook al heeft moeten erkennen, dat het vast stellen van de vaak levenslange schade niet eenvoudig is en tijdrovend kan zijn hetgeen ook genoegzaam moge blijken uit het relatief kleine aantal zaken dat sinds de inwerkingtreding van de RVS in 2014 is afgewikkeld.

Naar mijn stelling behoeft de RVS op een drietal aspecten verbetering, te weten:

1. Aanvang van de schaderegeling;
2. Afstemmen MIP en WIA beoordeling;
3. Inhoudelijke behandeling schadeclaim en rol adviseurs;
4. Verruiming vergoeding kosten rechtshulp.

III. Aanvang van de schaderegeling.

Om in aanmerking te kunnen komen voor een schaderegeling op grond van de RVS moet voldaan worden aan drie voorwaarden:

- Er is sprake van een dienstverbandaandoening;
- Er is sprake van een eindtoestand;
- De veteraan is uit de dienst ontslagen.

Voorbeeld 1 - Jansen (fictief)

Jansen is als beroeps bepaalde tijd in de jaren negentig uitgezonden naar het voormalig Joegoslavië. Jansen ontwikkelt na het verlaten van de dienst klachten passend bij PTSS. Jansen tracht door middel van alcohol zijn klachten te dempen (zelfmedicatie). In de tussentijd verliest hij zijn werk en inkomen, volgt een scheiding van zijn vrouw en moet het koophuis met schuld worden verkocht.

Eerst na het verstrijken van een groot aantal jaren meldt Jansen zich in de curatieve sector waarbij een PTSS en alcoholverslaving worden vastgesteld. Uit onderzoek blijkt overigens dat het als gevolg van meerdere oorzaken wel tot 12 jaar kan duren voordat veteranen medische hulp zoeken.

Vanaf het moment dat in de curatieve sector de diagnose PTSS wordt gesteld, kan Jansen een militair invaliditeitspensioen aanvragen en bijgevolg de eerste materiële zorg (mip, voorzieningen en verstrekkingen) ontvangen. Echter, de schaderegeling kan nog niet aanvangen aangezien er nog geen eindtoestand aan de orde is.

Eerst nadat Janssen volledig is uitbehandeld voor zijn PTSS voldoet hij aan alle voorwaarden en kan de schaderegeling alsnog aanvangen. Voor de schaderegeling en de veteraan kortbare jaren zijn daardoor onnodig verloren gegaan.

Voorbeeld 2 – Van Dijk (fictief)

Van Dijk is als beroeps uitgezonden naar Afghanistan als gevolg waarvan zij reeds gedurende haar aanstelling een PTSS chronisch ontwikkelt. Zij valt uit, kan niet meer bevorderd worden, mist haar vaste oefentoeelage en uitzendtoelage en wordt intensief behandeld. Haar inkomen valt terug, kan haar woning niet meer betalen en zij verliest haar toekomstperspectief. De PTSS blijkt chronisch te zijn. Er is sprake van een eindtoestand. De schaderegeling kan echter nog niet aanvangen aangezien zij nog in dienst is.

Uiteindelijk wordt Van Dijk op medische gronden eervol ontslag verleend en kan een beroep worden gedaan op de schaderegeling. Voor de schadereling en de veteraan zijn onnodig kostbare jaren verloren gegaan.

Uit bovenstaande praktijkvoorbeelden blijkt dat het een zeer groot aantal jaren kan duren voordat de schaderegeling kan aanvangen met als gevolg vaak onomkeerbare schade zonder toekomstperspectief.

Ik pleit ervoor om de schadereling zo snel als mogelijk, althans in ieder geval in een zo vroeg mogelijk stadium aan te laten vangen ten einde de schade zo veel als mogelijk te voorkomen of in ieder geval te beperken.

Het is een praktijkgegeven dat alle partijen – zowel de veteraan maar ook de minister – er belang bij hebben om de schaderegeling zo snel als mogelijk aan te laten vangen.

Ook het ministerie erkent het belang van snelle interventie op het gebied van materiële zorg hetgeen ook blijkt uit de Ministeriële regeling van 27 juni 2008, afdeling Pensioenen, Sociale Zekerheid en Zorg, nr. P/2008011730 (pagina 71 van 183):

"Iemand zonder toekomstperspectief door huizenhoge schulden, geen werk, geen uitkering is in therapeutische zin niet te behandelen als er niet aan oplossingen wordt gewerkt op flankerende terreinen."

Door de schaderegeling in een zo vroeg mogelijk stadium te laten aanvangen kan snel een financieel vangnet worden gerealiseerd. Op de wijze worden schulden voorkomen, kan de woonomgeving worden gewaarborgd (flankerende terreinen) en kan de veteraan in alle rust zich optimaal laten behandelen. Tegelijkertijd kunnen partijen een op maat gesneden re-integratie plan opstellen om de terugkeer van de veteraan op de arbeidsmarkt te realiseren.

Als gevolg van het te laat aanvangen van de schaderegelingen resteert in voorkomend geval slechts het opmaken van de eindbalans (het becijferen van de restschade) in plaats van het werken aan herstel, creëren van financiële rust, het bieden van perspectief en het zoveel als mogelijk voorkomen van schade. In de personenschadepraktijk kunnen de verschillende disciplines (advocaten, arbeidsdeskundigen, schuldhulpverleners etc) een op maat gesneden plan van aanpak opmaken ten einde de veteraan maximaal te ondersteunen in zijn herstel en het herpakken van zijn toekomstperspectief.

- Punt van aandacht betreft overigens de lange duur tussen het vaststellen van een MIP en de eindkeuring. Niet zelden wordt door het ABP herkeuringstermijnen niet nagevolgd en duurt het onnodig lang voordat de eindkeuring plaatsvindt. Bijgevolg kan de schaderegeling niet aanvangen.

Opmerking 1: Er is te weinig capaciteit voor herbeoordelingen voor de ABP. De (her)beoordelingscapaciteit is zo laag dat maanden en soms een jaar op de uitslag moet worden gewacht.

Opmerking 2: De schadelast neemt door de te laten aanvang van de schaderegeling onnodig toe.

IV. Afstemmen MIP en WIA beoordeling.

Veteranen met PTSS moeten te vaak gekeurd worden door de verschillende instanties met niet zelden tegenstrijdige keuringsuitkomsten.

Voorbeeld 3 – De Vries (fictief)

De Vries is als beroeps uitgezonden naar Irak. Na het verlaten van de dienst is hij als internationaal vrachtwagenchauffeur bij een transportbedrijf in loondienst gaan werken. Uiteindelijk ontwikkelt De Vries als gevolg van zijn uitzending een PTSS en valt hij uit voor zijn werk als vrachtwagenchauffeur.

De Vries laat zich behandelen en een PTSS wordt vastgesteld. De Vries vraagt een militair invaliditeitspensioen aan waarvoor hij medisch gekeurd wordt. Een mate van invaliditeit van 25 procent wordt vastgesteld.

Omdat De Vries zijn werkzaamheden niet kan hervatten, wordt hij vervolgens door het UWV opgeroepen ten einde de mate van arbeidsongeschiktheid te bepalen. Hoewel De Vries volledig arbeidsongeschikt wordt beschouwd, wordt een WGA-uitkering toegekend; hij staat nog onder medische behandeling.

Op enig moment is De Vries uitbehandeld en wordt hij herkeurd door het ABP. Het ABP stelt de eindstatus vast en de schaderegeling op basis van de RVS kan uiteindelijk aanvangen. Kort daarna wordt De Vries ook opgeroepen voor de herkeuring door het UWV. Hoewel hij volledig is uitbehandeld en het ABP de eindstatus heeft bevestigd, stelt het UWV dat De Vries nog mogelijkheden tot herstel heeft en handhaaft de WGA-uitkering in plaats van het toekennen van een IVA-uitkering.

Kortom, tegenstrijdige keuringsuitslagen, onnodig veel medische keuringen, te lange keuringstrajecten en blijvende onzekerheid. Veteranen met PTSS zijn een zeer kwetsbare groep waarvoor stabiliteit en rust noodzaak is. Niet uit het oog verloren dient te worden dat het ondergaan van medische keuringen zeer stresserend werkt met niet zelden een ontregelingen van meerdere dagen tot gevolg.

Aangezien in de schaderegelingen voor veteranen per definitie sprake is van blijvende schade is welhaast in elke zaak toekomstschade als gevolg van inkomensachteruitgang aan de orde. De toekomstige schade is per definitie bijzonder lastig om in kaart te brengen waarbij men streeft naar zo veel als mogelijk constante waarden en zo min mogelijk variabelen. Dat gezegd hebbende is een IVA-uitkering een constante waarde en een WGA-uitkering een variabele.

Op het moment dat de veteraan nog een WGA-uitkering (in plaats van een IVA) heeft, neemt de veteraan een groot risico om bij het bepalen van zijn toekomstige schade uit te gaan van een WGA-uitkering. Niet uitgesloten kan immers worden dat na het beëindigen van de schaderegeling de WGA-uitkering wordt verlaagd of ingetrokken als gevolg waarvan een tekort op de schade ontstaat. Er is immers in de berekening rekening gehouden met een WGA-uitkering (die heeft een schadedrukkend effect).

Inmiddels voeren wij in onze praktijk een groot aantal procedures tegen het UWV om IVA-uitkeringen voor de veteranen af te dwingen.

- Van belang daarbij op te merken is dat de minister van defensie vooralsnog in de schaderegelingen weigert een WIA voorbehoud op te nemen. Middels een WIA voorbehoud kunnen partijen de toekomstschade op basis van een WGA vast stellen en regelen, maar op het moment de WGA in de toekomst mocht komen te vervallen komen partijen weer bij elkaar om de schade opnieuw vast te stellen.

Ik pleit er dan ook om de verschillende keuringstrajecten te beperken, samen te voegen en in duur te verkorten. Ook de minister heeft het belang daarvan al onderkent en zie in dat kader bovengenoemde ministeriele regeling van 27 juni 2008 (pagina 7 van 183):

"Om de zorg aan de veteranen met een dienstverband aandoening te verbeteren worden de verschillende beoordelingstrajecten voor de WIA, het dienstverband en het Militaire invaliditeitspensioen (IP) samengevoegd tot één geheel: de WIA-IP beoordeling."

Van een gecombineerde WIA-IP keuring is in de huidige praktijk geen sprake (meer).

V. Inhoudelijke behandeling schadeclaim en de rol van de adviseurs.

In zijn algemeenheid ben ik van mening dat de schaderegelingen onnodig worden vertraagd door te lange reactietijden vanuit het ministerie en meer specifiek de afdeling JDV Claims. Dit kan leiden tot veel frustratie en boosheid aan de zijde van de veteranen.

En aspect wat mij meer zorgen baart is de rol van de verschillende adviseurs die de afdeling JDV Claims inschakelt bij de behandeling van een schadeclaim. De praktijk leert dat de juristen van defensie zich laten adviseren door een extern commercieel medisch adviesbureau (VEDUMA). Het inschakelen van een externe medici is in zoverre al vreemd gelet op het feit dat defensie zelf een groot aantal medici in huis heeft.

Maar meer van belang is het feit dat de veteraan al meermaals medisch gekeurd is door defensie alvorens de schaderegeling aanvangt. Desondanks wordt alsnog extern advies aangevraagd met alle gevolgen van dien.

Zoals besproken is een veteraan vaak verschillende malen medisch gekeurd door artsen in dienst van defensie voordat de schaderegeling kan aanvangen. Een dienstverband en medische eindstatus zijn immers voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op de RVS. Gedurende deze keuringen wordt onderzocht of sprake is van een dienstverbandaandoening en ook de mate van invaliditeit en de eventuele eindstatus wordt vastgesteld. Alle van belang zijnde medische informatie is dus al aanwezig op het moment dat de schaderegeling aanvangt.

Twee problemen worden geconstateerd bij het inschakelen van een externe medisch adviseur door defensie, te weten:

- De schaderegeling ligt in afwachting van het advies soms wel meerdere maanden volledig stil;
- Niet zelden worden door de externe medisch adviseurs de reeds vastgestelde dienstverbandaandoeningen betwist, de oorzaken van de aandoening worden buiten defensie gezocht en de beperkingen gebagatelliseerd.

Kortom, het is dus mogelijk dat de in de schaderegeling reeds door de minister in het kader van de MIP aanvraag bevestigde PTSS als gevolg van een uitzending, in enen male door de door de minister ingeschakelde externe medisch adviseur wordt betwist.

Het mag duidelijk zijn dat dergelijke medisch adviezen niet alleen tot enorme vertraging in het schaderegelingsproces leiden, maar tevens tot veel discussie, ongeloof en boosheid. Kortom, enorm contraproductief.

Daarbij leiden dergelijke adviezen tot een verjuridisering van de schaderegeling. Immers de veteraan zal zich van zijn kant dan ook moeten laten bedienen van een medisch adviseur om het advies van de door defensie ingeschakelde deskundige te bestrijden. Daarmee wordt dan wel gelijk het volgende euvel blootgelegd en dat zijn de kosten voor het inwinnen van adviezen.

Niet ter discussie kan staan dat de juristen van defensie een 'onuitputtelijk' bron van financiële mogelijkheden hebben ten einde zich in de schaderegeling te laten bedienen van externe adviseurs. Het budget van de veteraan om adviseurs in te schakelen is in de RVS gelimiteerd tot een bedrag van € 5.000,00 (inclusief BTW).

Opmerking 3: Dit in conflict met artikel 6:96 BW en het beginsel van equality of arms

Ik pleit er dan ook voor om de inschakeling van externe medisch adviseurs door defensie achterwege te laten, althans in ieder geval dat zij zich dienen te conformeren aan de reeds door de minister erkende dienstverbandaandoeningen en beperkingen. Daarbij dient het budget voor het inschakelen van adviseurs ten behoeve van de schaderegeling niet gelimiteerd te worden, anders dan door de redelijkheidstoets ex artikel 6:69 BW.

VI. Verruiming vergoeding kosten rechtshulp.

Uit de toelichting van de RVS blijkt dat zo veel als mogelijk aansluiting wordt gezocht bij de uitgangspunten van de civielrechtelijke personenpraktijk. Dat betekent dat de relevante regelgeving uit het Burgerlijk Wetboek maatgevend zou moeten zijn.

Voor wat betreft de kosten voor rechtsbijstand wordt in artikel 6:96 BW geregeld dat de redelijk gemaakte kosten ter vaststelling van de schade vergoed moeten worden. De vergoeding voor de kosten wordt dus niet gelimiteerd anders dan dat deze redelijk moeten zijn.

Desalniettemin worden de kosten van rechtsbijstand in de RVS gemaximeerd op € 7.500,00 (inclusief BTW). De praktijk leert dat deze vergoeding volstrekt te kort schiet om de volledige kosten van rechtshulp te vergoeden waardoor de veteraan deze kosten zelf moet dragen en de schadevergoeding lager wordt.

Voorbeeld 4- Kuipers en De Bakker (fictief).

Kuipers en De Bakker zijn beiden als dienstplichtig militairen uitgezonden naar Libanon. Ze zijn gedurende de uitzending samen betrokken geweest bij een traumatisch incident waardoor zij allebei na verloop van jaren op het zelfde moment een chronische PTSS ontwikkelen.

Kuipers blijft niet lang met zijn klachten lopen en meldt zich in de jaren negentig bij defensie. Hij wordt medisch behandeld en krijgt een MIP toegekend. Medio 2012 ontvangt hij een vergoeding uit de ereschuld en in 2016 start hij een civielrechtelijke schadeprocedure tegen defensie. De schade van Kuipers wordt vastgesteld op € 325.000,00 waarvan de ereschuld wordt afgetrokken. De in de schaderegeling gemaakte kosten van rechtsbijstand ad € 20.000,00 worden door de minister redelijk geacht en volledig betaald.

Schade	€ 325.000,00
(Ereschuld	€ 125.000,00)
Advocaatkosten	€ 20.000,00
<u>Vergoeding advocaatkosten</u>	<u>€ 20.000,00</u>
Kuipers houdt over	€ 325.000,00

Anders dan Kuipers blijft De Bakker heel lang rondlopen met zijn PTSS. Uiteindelijk vraagt hij eerst in 2013 zijn mip aan en krijgt hij in 2016 zijn eindstatus. De Bakker valt dus onder de RVS. De schade van De Bakker is identiek aan die van Kuipers, kortom ook € 325.000,00. De Bakker heeft geen ereschuld ontvangen dus die wordt niet verrekend. De kosten van rechtsbijstand bedragen ook € 20.000,00 waarvan De Bakker slechts € 7.500,00 vergoed krijgt in verband met de maximering in de RVS.

Het plaatje van De Bakker ziet er dan als volgt uit:

Schade	€ 325.000,00
Advocaatkosten	€ 20.000,00
<u>Vergoeding advocaatkosten</u>	<u>€ 7.500,00</u>
De Bakker houdt over	€ 312.500,00

Opmerking 4: in de RVS regeling betaalt de veteraan de juridische kosten voor zover die de € 7.500,00 overschrijden. De veteraan wordt gedupeerd. Dit is in conflict met artikel 6:96 BW.

Opmerking 5: de juridische bijstand wordt door het advocatenkantoor voorgesloten. Speelt daarbij voor bank en heeft langdurig tegoeden uitstaan. Zodra het budget van € 7.500,00 is opgesoupeerd dient de veteraan de advocaat te betalen. Dit is in de praktijk echter niet mogelijk waardoor de advocaat een keuze moet maken. Stoppen met werken of doorgaan en de werkzaamheden voorfinancieren.

Opmerking 6: de juridische bijstand wordt door de behandelaar voorgesloten en de RVS regeling wordt voorgesloten. JDV van Defensie betaalt niet de volledige RVS uit. Dit doen zij in voorkomend geval pas bij de eindregeling (welke jaren kan duren).

Niet ter discussie kan staan dat de belangen van de veteranen bij de schaderegeling vaak enorm groot zijn. De schade is blijvend waarbij niet zelden verschillende onderzoeken moeten worden verricht naar misgelopen loopbanen etc etc.

Het schaderegelingstraject van veteranen is complex en tijdrovend waarbij tevens sprake is van een kwetsbare groep met speciale noden.

Een budget voor de kosten van rechtsbijstand van € 7.500,00 (inclusief BTW) is volstrekt ontoereikend. Ook dit is in strijd met artikel 6:96 BW en het beginsel van equality of arms.

Zoals uit de veteranennota 2018 blijkt werden in het 2017 44 RVS zaken afgewikkeld en werd een bedrag van € 9,2 mln uitgekeerd aan de veteranen. Dat betekent een gemiddelde schadevergoeding van € 210.000,00 per veteraan.

Om een indicatie te geven van de in de civielrechtelijke praktijk redelijk geachte kosten van rechtsbijstand wordt ter adstructie verwezen naar de PIV-staffel. Hoewel in beginsel per zaak beoordeeld zo moeten worden welke kosten redelijk zijn, heeft het verbond van verzekeraars een staffel ontwikkeld waarbij de vergoeding van de kosten van rechtsbijstand wordt bepaald door de omvang van de schade. Deze PIV-staffel wordt ook in de rechtspraak in voorkomend geval mede gebruikt ter bepaling van de redelijkheid van de kosten van rechtshulp.

Het mag duidelijk zijn dat bij een schadeomvang van € 210.000,00 op basis van de PIV-staffel een hogere vergoeding dan € 7.500,00 (inclusief BTW) is gerechtvaardigd.

Ik pleit er dan ook voor om de huidige maximering van de kosten voor rechtshulp te schrappen. Primair dient – ook vanuit de gedachte van de RVS – aansluiting gezocht te worden bij artikel 6:96 BW en dienen de redelijk gemaakte kosten ter vaststelling van de schade volledig vergoed te worden. Subsidiair kan voor de hoogte van de vergoeding van de kosten voor rechtshulp aansluiting worden gezocht bij de PIV-staffel.

Bijlagen:

- Uitvoeringsregeling volledige schadevergoeding
- PIV Staffel

Bijlage 1

BIJLAGE 1

Uitvoeringsregeling volledige schadevergoeding

Geldend van 15-11-2014 t/m heden

Regeling van de Minister van Defensie van 3 november 2014, nummer BS2014029519 tot uitvoering van de volledige schadevergoeding (Uitvoeringsregeling volledige schadevergoeding) <http://wetten.overheid.nl/BWBR0035751/2014-11-15>

De Minister van Defensie,

Gelet op de artikelen 8a, vijfde lid en 11a, vijfde lid, van het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen; artikel 11a, vierde lid van het Besluit bijzondere militaire pensioenen; en artikel 65a, zesde lid van het Burgerlijk ambtenarenreglement Defensie;
Besluit:

Artikel 1. Definities

- de beroepsmilitair, bedoeld in artikel 8a van het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen;
- de dienstplichtige of reservist, bedoeld in artikel 11a van het Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen;
- de nabestaanden van de militair, bedoeld in artikel 11a van het Besluit bijzondere militaire pensioenen;
- de ambtenaar of gewezen ambtenaar, bedoeld in artikel 65a van het Burgerlijk ambtenarenreglement defensie;
- de nabestaanden van de ambtenaar, bedoeld in artikel 65a van het Burgerlijk ambtenarenreglement defensie.

Artikel 2. Aanvullend karakter

- 1 De volledige schadevergoeding is een aanvulling op andere pensioenen, uitkeringen, voorzieningen en verstrekkingen die ten aanzien van de schade zijn en worden verstrekt aan de belanghebbende.
- 2 Aangezien voorzieningen en verstrekkingen op basis van de Voorzieningenregeling militaire oorlogs- en dienstsachtoffers een volledig schade dekkend karakter hebben vindt daarop geen aanvulling plaats.
- 3 De hoogte van de volledige schadevergoeding wordt, voor zover niet anders bepaald, vastgesteld aan de hand van de Afdelingen 10 en 11 van titel 1, boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 3. Overleg

De Minister en de belanghebbende, indien gewenst bijgestaan door een raadsman, voeren overleg over de vaststelling van de schade, de uitgangspunten van de schadeberekening en de hoogte van de schadevergoeding. Indien in dit overleg overeenstemming wordt bereikt over de hoogte van de schadevergoeding wordt deze door de Minister overeenkomstig vastgesteld en toegekend.

Artikel 4. Richtlijnen en procedure

- 1 Indien het overleg, bedoeld in artikel 3, niet leidt tot overeenstemming over de berekening van het schadebedrag, maar wel over de aan de schadeberekening ten grondslag liggende uitgangspunten, wordt met inachtneming van die uitgangspunten de schade berekend. Deze berekening wordt verricht door een na overleg met de belanghebbende door de Minister aangewezen onafhankelijk rekenbureau. Vervolgens kent de Minister de belanghebbende de aldus vastgestelde schadevergoeding toe.
- 2 Indien belanghebbende en de Minister geen overeenstemming bereiken over de vaststelling van de schade en de aan de schadeberekening ten grondslag liggende uitgangspunten, wordt – tenzij belanghebbende te kennen geeft de aanvraagprocedure niet verder te willen vervolgen – advies gevraagd over de uitgangspunten aan een door de Minister ingestelde commissie. Deze commissie bestaat uit een onafhankelijk voorzitter, niet werkzaam voor het Ministerie van Defensie en twee leden waarvan één lid wordt benoemd op voordracht van de centrales van overheidspersoneel. De commissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.
- 3 Tenzij de Minister zwaarwegende redenen ziet om van het advies, bedoeld in het tweede lid, af te wijken, kent hij de volledige schadevergoeding toe overeenkomstig het advies over de uitgangspunten van de schadeberekening. De volledige schadevergoeding wordt eenmalig vastgesteld en uitbetaald.

Artikel 5. Buitengerechtelijke kosten

1. De kosten van een raadsman voor het vaststellen van de omvang van de schadevergoeding komen voor vergoeding in aanmerking voor zover zij betrekking hebben op de indiening en onderbouwing van het verzoek om volledige schadevergoeding, alsmede op de beoordeling, voorafgaand aan het primaire besluit, van de door de Minister voorgestelde vergoeding.

2. De kosten van een raadsman worden vergoed tot het maximum uurtarief zoals is vastgesteld in de Regeling tegemoetkoming kosten rechtskundige hulp met een maximum van € 7.500,-.

3. De kosten, verbonden aan het doen verrichten van noodzakelijke medische en arbeidskundige onderzoeken en het inschakelen van deskundigen of getuigen, worden op verzoek vergoed tot een maximum van € 5.000,- per onderzoek.

4. Overige kosten komen niet in aanmerking voor een tegemoetkoming.

Artikel 6. Hardheidsclausule

De Minister kan van in deze regeling bedoelde maximumbedragen of hoogte van vastgestelde schade afwijken indien toepassing hiervan naar zijn oordeel zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 7. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot 1 juli 2007.

Artikel 8. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als Uitvoeringsregeling volledige schadevergoeding (UVS).

De Ministervan Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert

Bijlage 2

Buitengerechtelijke kosten volgens tabel (2016 t/m 2018)
Tabel behorend bij PIV-overeenkomst BGK met belangenbehartigers

Schadebedrag	Excl. BTW	incl. BTW
euro		
204.800	25.600	30.976
204.900	25.600	30.976
205.000	25.600	30.976
205.100	25.600	30.976
205.200	25.600	30.976
205.300	25.600	30.976
205.400	25.600	30.976
205.500	25.600	30.976
205.600	25.700	31.097
205.700	25.700	31.097
205.800	25.700	31.097
205.900	25.700	31.097
206.000	25.700	31.097
206.100	25.700	31.097
206.200	25.700	31.097
206.300	25.700	31.097
206.400	25.700	31.097
206.500	25.700	31.097
206.600	25.800	31.218
206.700	25.800	31.218
206.800	25.800	31.218
206.900	25.800	31.218
207.000	25.800	31.218
207.100	25.800	31.218
207.200	25.800	31.218
207.300	25.800	31.218
207.400	25.800	31.218
207.500	25.800	31.218
207.600	25.900	31.339
207.700	25.900	31.339
207.800	25.900	31.339
207.900	25.900	31.339
208.000	25.900	31.339
208.100	25.900	31.339
208.200	25.900	31.339
208.300	25.900	31.339
208.400	25.900	31.339
208.500	25.900	31.339
208.600	26.000	31.460
208.700	26.000	31.460
208.800	26.000	31.460
208.900	26.000	31.460
209.000	26.000	31.460
209.100	26.000	31.460
209.200	26.000	31.460
209.300	26.000	31.460
209.400	26.000	31.460
209.500	26.000	31.460
209.600	26.000	31.460
209.700	26.100	31.581
209.800	26.100	31.581
209.900	26.100	31.581
210.000	26.100	31.581
210.100	26.100	31.581
210.200	26.100	31.581
210.300	26.100	31.581
210.400	26.100	31.581
210.500	26.100	31.581
210.600	26.100	31.581
210.700	26.200	31.702
210.800	26.200	31.702
210.900	26.200	31.702
211.000	26.200	31.702
211.100	26.200	31.702
211.200	26.200	31.702
211.300	26.200	31.702
211.400	26.200	31.702
211.500	26.200	31.702
211.600	26.200	31.702
211.700	26.300	31.823
211.800	26.300	31.823
211.900	26.300	31.823
212.000	26.300	31.823
212.100	26.300	31.823
212.200	26.300	31.823
212.300	26.300	31.823

Buitengerechtigde kosten volgens tabel (2016 t/m 2018)
Tabel behorend bij PIV-overeenkomst BGK met belangenbehartigers

Schadebedrag	Excl. BTW	Incl. BTW
euro		
212.400	26.300	31.823
212.500	26.300	31.823
212.600	26.300	31.823
212.700	26.400	31.944
212.800	26.400	31.944
212.900	26.400	31.944
213.000	26.400	31.944
213.100	26.400	31.944
213.200	26.400	31.944
213.300	26.400	31.944
213.400	26.400	31.944
213.500	26.400	31.944
213.600	26.400	31.944
213.700	26.500	32.065
213.800	26.500	32.065
213.900	26.500	32.065
214.000	26.500	32.065
214.100	26.500	32.065
214.200	26.500	32.065
214.300	26.500	32.065
214.400	26.500	32.065
214.500	26.500	32.065
214.600	26.500	32.065
214.700	26.600	32.186
214.800	26.600	32.186
214.900	26.600	32.186
215.000	26.600	32.186
215.100	26.600	32.186
215.200	26.600	32.186
215.300	26.600	32.186
215.400	26.600	32.186
215.500	26.600	32.186
215.600	26.600	32.186
215.700	26.600	32.186
215.800	26.700	32.307
215.900	26.700	32.307
216.000	26.700	32.307
216.100	26.700	32.307
216.200	26.700	32.307
216.300	26.700	32.307
216.400	26.700	32.307
216.500	26.700	32.307
216.600	26.700	32.307
216.700	26.700	32.307
216.800	26.800	32.428
216.900	26.800	32.428
217.000	26.800	32.428
217.100	26.800	32.428
217.200	26.800	32.428
217.300	26.800	32.428
217.400	26.800	32.428
217.500	26.800	32.428
217.600	26.800	32.428
217.700	26.800	32.428
217.800	26.900	32.549
217.900	26.900	32.549
218.000	26.900	32.549
218.100	26.900	32.549
218.200	26.900	32.549
218.300	26.900	32.549
218.400	26.900	32.549
218.500	26.900	32.549
218.600	26.900	32.549
218.700	26.900	32.549
218.800	27.000	32.670
218.900	27.000	32.670
219.000	27.000	32.670
219.100	27.000	32.670
219.200	27.000	32.670
219.300	27.000	32.670
219.400	27.000	32.670
219.500	27.000	32.670
219.600	27.000	32.670
219.700	27.000	32.670
219.800	27.100	32.791
219.900	27.100	32.791